

Μαρία Κιουρί

Η **Μαρία Σαλώμη Σκουοντόφσκα-Κιουρί** (**Maria Salomea Skłodowska-Curie**, [7 Νοεμβρίου, 1867](#) – [4 Ιουλίου 1934](#)) ήταν Γαλλίδα [φυσικός](#) και [χημικός](#) πολωνικής καταγωγής. Σε συνεργασία με το σύζυγό της, [Πιερ Κιουρί](#), ανακάλυψε το [ράδιο](#) και μελέτησε τα φαινόμενα της [ραδιενέργειας](#). Ανακάλυψε επίσης το [πολώνιο](#) και υπήρξε η πρώτη γυναίκα που έγινε Καθηγήτρια στο πανεπιστήμιο της [Σορβόνης](#), ενώ τιμήθηκε δυο φορές με το [Βραβείο Νόμπελ](#) για τη Φυσική (1903) και τη Χημεία (1911). Όντας η πιο φημισμένη γυναίκα επιστήμων της εποχής της, ήταν γνωστή επίσης και ως **MANTAM Κιουρί**.

Νεανικά χρόνια

Η Μαρία Σκουοντόφσκα γεννήθηκε το [1867](#) στη [Βαρσοβία](#) και ήταν το πέμπτο παιδί μιας ευκατάστατης οικογένειας. Ο πατέρας της, Βουαντίσουαφ Σκουοντόφσκι (*Władysław Skłodowski*), ήταν καθηγητής φυσικής και μαθηματικών και υποδιευθυντής σε Λύκειο θηλέων της Βαρσοβίας ενώ η μητέρα της, Μαρία, η οποία ανήκε σε αριστοκρατική οικογένεια χωρίς όμως οικονομική άνεση, ήταν καθηγήτρια σε σχολή της ίδιας πόλης. Οι γονείς της της είχαν δώσει τρία υποκοριστικά: Μάνια, Μανιούσια, Αντσιουπέτσιο. Η Μαρία Σκουοντόφσκα μαζί με τα τέσσερα αδέρφια της^[1] μεγάλωσε σε δύσκολη εποχή για την [Πολωνία](#) αφού δεν είχαν περάσει πολλά χρόνια από την αποτυχημένη επανάσταση του [1863](#). Από μικρή ξεχώριζε στο σχολείο για τις ικανότητες της, κυρίως στην φυσική και στα μαθηματικά. Η δυστυχία όμως δεν άργησε να χτυπήσει την πόρτα της οικογένειάς της. Το [1874](#) ήταν δύσκολη χρονιά, καθώς η μητέρα της πήγε στη [Νίκαια](#) για θεραπεία από φυματίωση και τον ίδιο χρόνο ο πατέρας της έπεσε σε κυβερνητική δυσμένεια, με αποτέλεσμα να μειωθεί ο μισθός του και να του αφαιρεθεί το διαμέρισμα που του είχε παραχωρηθεί. Δύο χρόνια αργότερα η αδελφή της, Σοφία, πέθανε από [τύφο](#), ενώ το [1878](#) η μητέρα της, Μαρία, απεβίωσε. Παρ' όλες τις κακουχίες η Μαρία Σκουοντόφσκα συνέχισε τις σπουδές της σε κρατικό [γυμνάσιο](#) και αποφοίτησε με επιτυχία. Εκείνη την εποχή δεν επιτρεπόταν η φοίτηση γυναικών στα πολωνικά πανεπιστήμια, με αποτέλεσμα να πρέπει να μετακομίσει στο εξωτερικό. Όμως η φτώχεια της οικογένειας την ανάγκασε να αναζητήσει εργασία ως γκουβερνάντα και δασκάλα σε πλούσιες οικογένειες, ενώ ταυτόχρονα, μαζί με τη φίλη της Μαρία Ρακόφσκα και τις δύο αδελφές της, παρακολούθησε μαθήματα στο παράνομο «[Ιπτάμενο Πανεπιστήμιο](#)». Εκείνη την περίοδο μεγάλο μέρος του μισθού της το έστελνε στην αδελφή της, Μπρονισουάβα, που σπούδαζε [ιατρική](#) στο [Παρίσι](#). Στην οικογένεια όπου εργαζόταν γνώρισε και ερωτεύτηκε τον Καζίμιεζ Μπουοντίφσκι, αλλά ύστερα από παρέμβαση των γονέων του το ειδύλλιο διαλύθηκε.

Σπουδές

Το [1891](#), σε ηλικία 24 ετών, μετακόμισε στο σπίτι της μεγαλύτερης αδελφής της, Μπρονισουάβα, στο [Παρίσι](#) για να παρακολουθήσει μαθήματα στη σχολή Θετικών επιστημών του πανεπιστημίου της [Σορβόνης](#). Τα φοιτητικά της χρόνια ήταν δύσκολα λόγω των οικονομικών δυσκολιών που αντιμετώπιζε. Μάλιστα κατά τη διάρκεια της διαμονής της στο [Καρτιέ Λατέν](#)^[2] περιόρισε σε τόσο μεγάλο βαθμό τα γεύματά της, ώστε λιποθύμησε και αναγκάστηκε να επιστρέψει, ύστερα από πιέσεις του γαμπρού

της, Καζίμερζ Ντουόσκι, στο σπίτι της αδελφής της. Αφού ανέρρωσε, επέστρεψε στο δικό της διαμέρισμα. Σημαντική οικονομική ενίσχυση για τη συνέχιση των σπουδών της έλαβε από ένα πολωνικό ίδρυμα, το οποίο της παραχώρησε υποτροφία 600 ρουβλίων. Η καθημερινή της ζωή περιελάμβανε διάβασμα και λίγες ώρες ύπνου, ενώ απέφευγε να κάνει παρέα με Γάλλους και διατηρούσε επαφές μόνο με λιγοστούς Πολωνούς φοιτητές και επιστήμονες. Τελικά η Μαρία Σκουοντόφσκα αποφοίτησε από το πανεπιστήμιο της [Σορβόνης](#) με τα πτυχία των μαθηματικών, της χημείας και της φυσικής.

Τελευταία χρόνια

Το [1912](#) η Μαρία Κιουρί χειρουργήθηκε στα νεφρά. Από το [1933](#) η υγεία της είχε κλονιστεί σημαντικά λόγω της έκθεσής της στην ραδιενέργεια. Έτσι, στις 4 Ιουλίου του [1934](#) η Μαρία Κιουρί απεβίωσε (έπασχε από λευχαιμία), αφήνοντας πίσω της πραγματικά μεγάλο έργο. Ενταφιάστηκε δίπλα στον άντρα της στο κοιμητήριο του

Σο. Το 1995 τα οστά της μεταφέρθηκαν στο Πάνθεον, το μαυσωλείο στο οποίο βρίσκονται θαμμένοι οι «μεγάλοι άνδρες» της [Γαλλίας](#). Η Μαρία Κιουρί θεωρείται από τον καθηγητή της [ιστρικής](#) Πιερ Ρεγκό ένα από τα πρώτα θύματα της ραδιενέργειας.

Σημαντική είναι η προσφορά της στον [Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο](#), όπου εφοδίασε με δικά της έξοδα πολλά πολεμικά νοσοκομεία με συσκευές ακτίνων X, έτσι ώστε να εντοπίζονται τα θραύσματα και οι σφαίρες που ήταν καρφωμένες στα σώματα των στρατιωτών. Υπολογίζεται ότι η ίδια, με τα χρήματα που είχε συγκεντρώσει από

τα δύο βραβεία Νόμπελ, έστησε περίπου 250 ακτινολογικούς θαλάμους στα πολεμικά μέτωπα.

Μερικά χρόνια μετά τον θάνατο του Πιερ Κιουρί, το [1910](#), η Μαρία σύναψε σχέση με τον Πολ Λανζεβάν, πέντε χρόνια μικρότερό της και πατέρα τεσσάρων παιδιών, πρώην μαθητή του άντρα της και εν διαστάσει παντρεμένο. Στο άκουσμα της είδησης από τον γαλλικό τύπο, η γαλλική κοινωνία κατέκρινε^[5] τη Μαρία Κιουρί με αποτέλεσμα να κινδυνεύσει σοβαρά, σε συνδυασμό με μια αρρώστια που την ταλαιπωρούσε, η υγεία της. Ενδεικτική περίπτωση της στάσης που κράτησε ο γαλλικός τύπος απέναντι της είναι η αποσιώπηση της απονομής του Νόμπελ Χημείας στη Μαρία Κιουρί, το [1911](#). Σχεδόν καμία εφημερίδα δεν έγραψε σχετικά με τη διάκριση της Κιουρί. Παρ' όλα αυτά η Μαρία Κιουρί δεν σταμάτησε ποτέ να αποκαλεί τη [Γαλλία](#) δεύτερη πατρίδα της.

Κοτσομπόλης Θ.

Κουκλάρας Θ.